

Den Pardubické nemocnice

Dozvědět se cenné informace o svém zdraví nebo o prevenci. A k tomu si prohlédnout technologické novinky, podívat se na Pardubice z unikátní vyhlídky na Vodárenské věži nebo za tmy strávit před filmovým plátnem pod širým nebem s oscarovým snímkem.

Pardubická nemocnice se po roce opět otevřela veřejnosti a nabídla ve středu 8. června jí možnost prožít odpoledne či večer ve zdejších areálu jinak než v běžné roli pacienta. Již sedmé pořádala Den nemocnice, při němž byl zorganizován pestrý zdravotní i doprovodný program završený večerním promítáním.

„Snažili jsme se i za běžného provozu nachystat pro návštěvníky všech věkových kategorií co nejvíce zajímavého, abychom jim představili naši nemocnici. Věřím, že se nám to povedlo. Pomohlo nám i počasí. Vyšlo báječně, přestože se akce konala na Medarda,“ pronesla ředitelka Pardubické nemocnice Ivana Uřešová.

Stovky zájemců si tak mohly během odpoledního programu prohlédnout, co vše se v Pardubické nemocnici během roku změnilo. „Investice do modernizace pracovišť musí být každému pacientovi patrné již na první pohled,“ řekl hejtman Pardubického kra-

je Martin Netolický. „Nemocnice udělala velký krok dopředu,“ dodal I. náměstek hejtmana pro zdravotnictví Roman Línek.

Veřejnost tak během Dne nemocnice mohla nahlédnout na nově digitalizované radiodiagnostické pracoviště, seznámit se s novinkami v porodnici a porodní péči a také s vizí dalšího rozvoje v podobě plánovaného nového pavilonu psychiatrie a centrálního příjmu. Pochopitelně nechyběla možnost navštívit řadu preventivních vyšetření a specializovaných poraden. „Prevence je lidmi často opomíjená. Proto jsme letos přidali do nabídky tře-

ba urologická vyšetření či zjištění hladiny cukru, aby spektrum bylo co nejširší,“ uvedl generální ředitel Nemocnice Pardubického kraje Tomáš Gotvald. „A jsem rád, že velký zájem byl i o další novinku, kterou byla zdravotněsociální poradna. To je další, neméně důležitá problematika,“ dodal náměstek generálního ředitele Vladimír Ninger. Večer v Pardubické nemocnici patřil americké herečce Julianne Moore. Na filmovém plátně excelovala ve snímku Pořád jsem to já oceněným Oscarem a Zlatým glóblem, který udělal vydařenou noční tečku za sedmým Dnem nemocnice.

Z OBSAHU

04

Nejlepší porodnická péče

V porodnicích Pardubického kraje je poskytována nejvyšší perinatologická péče. Vynikajících údajů dosáhly i v řadě dalších ukazatelů, například v objemu porodů císařským řezem.

10

Den zdraví ve Svitavách

Zdravý životní styl a první pomoc představili zdravotníci Svitavské nemocnice školákům a veřejnosti 27. dubna na Den zdraví. Zaměřili se hlavně na nešvary, které ovládají životní styl dnešních dětí.

14

Vizí je stabilizace nemocnice

Litomyšlskou nemocnici vede již několik týdnů Zdenka Fenclová, která nahradila Miroslava Vlacha. Z rozhovoru zjistíte, jaké projekty jsou nyní na programu a jaká je personální situace v nemocnici.

16

Správná hygiena rukou

Hygiena rukou je základní předpoklad pro bezpečné vykonávání zdravotnické péče a každodenní život – každoročně na problematiku upozorňuje Den hygieny rukou.

Nemocnici lze modernizovat na stávajícím místě

Vážený čtenáři,

v posledních týdnech znovu spatřila světlo světa myšlenka některých pardubických politiků na výstavbu nové nemocnice v krajském městě nebo jeho blízkosti. Od samého počátku patřím mezi odpůrce tohoto záměru, a to z několika zásadních důvodů. Prvním z nich je zcela logicky ekonomická stránka celé věci. Investice do nové nemocnice by podle mého názoru jistě dosáhla částky mezi pěti až sedmi miliardami korun. S plnou zodpovědností říkám, že na to nemá Pardubický kraj zdroje, a pokud je mi známo, tak jimi nedisponuje ani město Pardubice. Kraj si navíc na tuto investici nemůže vzít úvěr, jelikož ho předchází pravicové vlády zadlužily, byť se poslední roky daří tento dluh odmazávat. Nemocnici nelze postavit bez vstupu strategického partnera, nelze ji vybudovat bez její nepřímé privatizace a stávající koalice odmítá privatizaci krajských nemocnic. Navíc na tento typ investic neexistuje evropská dotace a státní prostředky jdou jen do fakultních nemocnic, což není náš případ.

Druhým argumentem je celá řada dokončených investic za stamiliony korun včetně zateplení mnoha budov, ale také výstavba moderního Multioborového pavilonu. Navíc již v současné době existují plány na výstavbu centrálního příjmu, který bude znamenat mnohem efektivnější využití lékařů, zdravotnického, ale i obslužného personálu. Jeho vybudování navíc, podle mého názoru, přinese onen potřebný impuls pro další rozvoj Pardubické, ale také Orlickoústecké, nemocnice, tedy nemocnic s pavilonovým uspořádáním.

Toto je realita, nikoliv projekt za miliardy korun, na který v současné době nemá ani kraj, ani město Pardubice finance. Vstup třetí strany je pro mne z hlediska zdravotnictví naprosto nemyšlitelný.

Martin Netolický
hejtman
Pardubického kraje

Chtěli jsme ukázat lidem, že umíme být vstřícný partner

Návštěva nemocnice bývá málokdy příjemnou záležitostí. Většinou je spojena s vlastním zdravotním problémem nebo s obavou o zdraví našeho blízkého. Je na nás, na zdravotníkách, abychom svým přístupem ulehčili mnohdy nelehkou situaci našich pacientů a jejich rodinných příslušníků.

V Nemocnici Pardubického kraje chceme být vstřícní. Chceme být korektním partnerem, na něhož se kdokoliv a kdykoliv může s důvěrou obrátit se svými zdravotními obtížemi. Věřím, že přesně taková být umíme nebo že se to v brzké době naučíme.

Přesně v takovém duchu jsme se chtěli veřejnosti představit při Dni Pardubické nemocnice. A doufám, že se nám to podařilo a že sedmé pokračování této již tradiční akce ukázalo nemocnici a její personál v pozitivním světle.

V tříhodinovém odpoledním bloku jsme se pro návštěvníky snažili připravit hodně širokou nabídku nejrůznějších preventivních vyšetření a porad. Oproti předchozímu ročníku jsme spektrum ještě rozšířili, neboť důležitost prevence je nutné neustále připomínat. A jsme rádi, že se naše snaha setkala s kladnou odezvou u veřejnosti. V biochemické laboratoři bylo neustále plno, velký zájem byl o nutriční poradnu a již tradičně o prohlídku pig-

mentových znamének. Totéž platilo o zdravotně-sociální poradně, která byla do programu zařazena poprvé. O rady a informace v této oblasti se zajímalo mnoho lidí. Den nemocnice vnímám i jako jedinečnou možnost „pochlubit se“ veřejnosti tím, co nového na odděleních. Zvláště po rozsáhlé vlně technologické modernizace a obnovy, kterou Pardubická nemocnice v loňském a letošním roce prošla či prochází. Jsem rád, že jsme návštěvníkům mohli konečně ukázat třeba digitalizované radiodiagnostické pracoviště. Pochopitelně je Den nemocnice i vítanou příležitostí přiblížit, v čem jsme dobří. O tom se veřejnost mohla přesvědčit například na Porodnicko-gynekologické kli-

nice, jež v současnosti dosahuje vynikajících výsledků v perinatologické péči. Věřím, že Den nemocnice včetně vydařené filmové projekce nabídl všem návštěvníkům bez rozdílu věku atraktivní program a že v Pardubické nemocnici prožili příjemné odpoledne či večer. Řada prezentací při této akci by nebyla možná bez spolupráce s našimi partnery, za což jim patří velké poděkování. A budu velice rád, pokud si veřejnost z Pardubické nemocnice odnesla poznání, že v nás má vstřícný a důvěryhodný protějšek, jenž může nabídnout moderní a kvalitní léčbu.

Tomáš Gottvald

Generální ředitel
Nemocnice Pardubického kraje, a. s.

Udržitelný rozvoj musí mít i nemocnice

Mantrou mnoha lidí v České republice se po sametové revoluci stal neustálý růst. Produktivita práce, mzdy, majetek, export, import, obchodní domy, nová auta, nové přístroje. A zdánlivě se to na první pohled jakoby daří, i když s pár výjimkami – děti se rodí méně, stoupá počet nespokojených a přepracovaných manažerů, kteří ztratili smysl života, máme stále více rozvodů, duševních poruch a také je tu mnohem více úplně chudých lidí. Prostě přírodní zákony, v rámci kterých se na tomto světě pohybujeme, mají své hranice a obranné mechanismy.

Díky změně poměrů máme možnost se více porozhlédnout po světě a čerpat z dobrých zkušeností dalších zemí. S trochou nadhledu pak vidíme, že naše krajské město je takovým příjemně malým evropským městečkem, kde se dobře žije také proto, že je všude blízko a v dosahu. Určitě je dob-

ré mít plány na jeho reálný rozvoj včetně nemocniční péče, ale ty by měly využívat zejména vnitřní a kvalitativní rezervy a neplýtvat dosavadní-

mi zdroji. Žádný růst není nekonečný a my bychom si měli vážit toho, co už je vybudované a rozvíjet to.

Jako zástupce akcionáře nemocnice, kterým je Pardubický kraj, proto nyní odmítám myšlenku stavby nové nemocnice na zelené louce, která přichází v okamžiku, kdy chceme v Pardubicích budovat urgentní příjem a soustředit akutní obory na jedno místo. Už jsem zažil ty, kteří chtěli poroučet větru a dešti a všichni jsme poznali, že to dlouhodobě nefunguje. Soustředme se raději na to, jak se budou nemocnice rozvíjet udržitelně, kvalitativně, vzhledem k potřebám území našeho kraje. A to myslím jak ve významu finančním, tak ekologickém i společenském. Za klíčové považuji to, aby v nich měl kdo léčit, tedy jejich personální stabilitu.

Roman Línek

1. náměstek hejtmána Pardubického kraje zodpovědný za zdravotnictví

OBRAZEM: Již 7. ročník Dne Pardubické nemocnice

Nejlepší porodnická péče

Nejkvalitnější perinatologická péče v současnosti v českých porodnicích je poskytována v Pardubickém kraji. To zjištění vyplývá z celostátních porodnických výsledků za loňský rok, které jsou zpracovány podle jednotlivých krajů. S nejlepšími statistikami z nich vyšly porodnice Nemocnice Pardubického kraje.

„Česká perinatologie, tedy péče při porodu a po narození dítěte, patří mezi absolutní světovou špičku. Je skvělé, že naše nemocnice za loňský rok v mnoha ukazatelích dosáhly výsledků, které jsou ještě pod celostátním průměrem, například v oblasti novorozenecké úmrtnosti. To je vynikající zpráva o našich porodnicích pro budoucí rodičky,“ prohlásil Vladimír Ninger, náměstek generálního ředitele Nemocnice Pardubického kraje pro zdravotní péči.

„Perinatologie je týmová práce. Dosážené výsledky nejsou zásluhou pouze porodníků a gynekologů, velký podíl na nich mají i neonatologové a zapomenout se nesmí ani na porodní asistentky. Důležitá je rovněž spolupráce s praktickými gynekology v terénu, kteří se také podílejí na poskytované péči,“ dodal Milan Košťál, přednosta Porodnicko-gynekologické kliniky Pardubické nemocnice. Celosvětově nejuznávanějším kritériem kvality porodnické péče je celková perinatální úmrtnost, což je počet úmrtí dětí před porodem, v jeho průběhu a do sedmi dnů od porodu. Česko se v tomto směru řadí na špičku evropských statistik po boku skandinávských zemí. Vloni celostátní průměrná novorozenecká úmrtnost činila 4,65 promile. Pardu-

V Pardubickém kraji je poskytována nejvyšší perinatologická péče.

bický kraj, resp. čtyři porodnice Nemocnice Pardubického kraje, na tom byly ještě lépe. Dosáhly výsledku 2,38 promile. „To je fantastické číslo,“ prohlásil docent Košťál, jenž je krajským odborníkem v oboru gynekologie a porodnictví jmenovaný hejmanem. „Špičková pracoviště mají perinatologickou úmrtnost pět promile a nižší. Náš kraj je nejen výrazně pod touto hodnotou, ale i pod celostátním průměrem či průměrem skandinávských zemí. Jsou to naprosto skvělé výsledky, protože úmrtnost nikdy nebude nu-

lová. Je vidět, že naši práci děláme dobře. Důkazem je i řada žen z jiných krajů, které k nám jezdí rodit,“ dodal.

Porodnice v Pardubickém kraji dosáhly vynikajících statistických údajů i v řadě dalších ukazatelů. Objem porodů císařským řezem v uplynulém roce činil 23 procent. Některé regiony na tom byly v tomto kritériu lépe, ale stále se jedná o hodnotu pod celostátním průměrem (26,3 procenta).

Velice sledovaným ukazatelem je rovněž mateřská úmrtnost. Vloni v Pardubickém kraji nedošlo k žádnému

úmrtí rodiček, celkově jich v celé zemi zemřelo šest. „To je výrazný pokles, protože celostátní úmrtnost matek se posledních dvacet let pohybovala konstantně kolem patnácti. Samozřejmě každé úmrtí je tragédie, ale při celkovém počtu skoro 109 tisíc porodů za loňský rok se jedná o velký posun a úžasné zlepšení péče,“ řekl docent Košťál a dodal: „Je rovněž zajímavé, že k pěti úmrtím došlo v menších porodnicích a pouze k jednomu v perinatologickém centru. Přitom právě zde se rodí komplikované porody.“

Právě v kvalitnější péči a diagnostice vidí přednosta pardubické Porodnicko-gynekologické kliniky, kde je jedno z perinatologických center intermedieární péče, posun ve statistických hodnotách. Jak na celorepublikové úrovni, tak i v porodnicích v Pardubickém kraji. „Dnešní porodnictví není jen o tom, že maminka i dítě přežijí porod. To bylo důležité před mnoha lety. Nyní se k tomu přidává ještě kvalita života dítěte. Jde nám o to, aby dítě nebylo mentálně nebo pohybově postižené. To se dá zajistit díky monitorovacím technikám a možnostem, které jsou v nemocnicích. Umíme včas zachytit různé vývojové vady, zvládneme velmi komplikované porody. Zkušenosti nemocnic a zejména velkých perinatologických center jsou pro matku i dítě velmi prospěšné, při domácím porodu toto nejde zajistit,“ prohlásil docent Košťál a dodal: „Proto má česká perinatologie takové výsledky a patří k absolutní špičce, což nemůže říct každý medicínský obor. A je potěšitelné, že se Pardubický kraj v loňských statistikách dostal tak vysoko.“

Náměstkyně ministra a šéf VZP v Pardubické nemocnici

Při příležitosti slavnostního představení moderního analytického systému v biochemické laboratoři vůbec poprvé Pardubickou nemocnici navštívili náměstkyně ministra zdravotnictví Lenka Teska Arnoštová a ředitel VZP ČR Zdeněk Kabátek. Kromě špičkové biochemické linky si prohlédli digitalizované rentgenové pracoviště, Multioborový pavilon a seznámili se s plány na vybudování centrálního urgentního příjmu.

přijme pro svá pracoviště

v Pardubicích, v Chrudimi, ve Svitavách, v Litomyšli a v Ústí nad Orlicí

■ Lékaře/lékařky

Požadavky na uchazeče: odborná způsobilost podle zákona 95/2004 Sb., v platném znění, trestní bezúhonnost

■ Všeobecné sestry/ všeobecné ošetřovatele, fyzioterapeutky/fyzioterapeuty, ergoterapeutky/ergoterapeuty, radiologické asistentky/radiologické asistenty, porodní asistentky

Požadavky na uchazeče: odborná způsobilost podle zákona 96/2004 Sb., v platném znění, trestní bezúhonnost, ochota pracovat i v nepřetržitém provozu

■ Nabízíme

Zaměstnanecké benefity: 5 týdnů dovolené, možnost ubytování, nadstandardní mzdové ohodnocení, možnost náborového příspěvku pro vybrané pozice a obory

**Aktuální volné pozice a více informací naleznete
na: www.nempk.cz/kariera**

V případě zájmu zašlete strukturovaný životopis na e-mail: zamestnani@nempk.cz
Do e-mailu také nezapomeňte uvést příslušnou nemocnici, oddělení a pozici, o kterou máte zájem.
Nástup možný ihned nebo podle dohody, místo výkonu práce podle pracovní smlouvy.

Patní hřeb z úrazové chirurgie dobývá svět

Svět objevuje patní hřeb pardubického traumatologa. Implantát pro osteosyntézu zlomeniny patní kosti C-NAIL, který vyvinul traumatolog Martin Pompach, poutá pozornost prestižního světového odborného tisku.

V posledních týdnech se v něm objevilo několik článků o patním hřebu C-NAIL. Naskytá se tak možnost rozšíření této operační metody, v níž mají největší rutinu právě na oddělení úrazové chirurgie Chirurgické kliniky Pardubické nemocnice, i do dalších zemí.

„Každá novinka chce svůj čas. Čeká se na první výsledky operací, pak na střednědobé výsledky, poté na články v odborném tisku. Věřím, že se nyní využítí implantátu ještě více rozšíří,“ říká traumatolog Pompach.

Patnímu hřebu C-NAIL v letošním roce věnoval pozornost americký Journal of Orthopaedic Trauma. Články vyšly i v německých časopisech Der Unfallchirurg a Operative Orthopädie und Traumatologie a zaujal rovněž americký Foot & Ankle International. „Jsou to renomované časopisy s impact faktorem, které studují traumatologové po celém světě,“ říká Pompach.

Rozšíření informací o nové metodě a výsledcích léčby mezi zahraničními lékaři by tak mohlo ještě více otevřít dveře tomuto implantátu a operační metodě do dalších zemí.

„Výsledky operací nám ukázaly, že je to správná cesta. Na většinu pracovišť operují zlomeniny patní kosti pomocí dlahy, šroubů nebo drátů. Patní hřeb je další možnost, kterou mohou využít. Díky článkům v odborném tisku nyní ve světě znají výhody nové ope-

Implantát pro osteosyntézu zlomeniny patní kosti C-NAIL.

rační metody – hřebování zlomeniny patní kosti,“ říká Pompach.

Tento implantát se začal vyvíjet v roce 2006. Následně se při jeho vývoji spojil Martin Pompach s německými lékaři Hansem Zwippem a Michaellem Amlangem z Univerzitní kliniky v Drážďanech.

V roce 2009 po oslovení české firmy MEDIN, a. s., se zrodil patní hřeb v dnešní podobě. Poprvé při operaci byl použit 24. února 2011 v Pardubické nemocnici, kdy Martin Pompach s Hansem Zwippem operovali pacienta

se zlomeninou obou patních kostí. Na konci roku 2011 tento implantát získal certifikaci a v polovině roku 2012 byl firmou MEDIN uveden na trh.

Hřeb C-NAIL se zavádí do patní kosti pod úponem Achillovy šlachy a rozlomené fragmenty jsou fixovány přes hřeb pomocí sedmi šroubů. Pro pacienty je tento postup výhodnější. „Eliminuje komplikace, které občas vzniknou při použití jiných technik. Jedná se o miniinvazivní přístup s malým zásahem do organismu. Rány jsou drobné, je nižší riziko vzniku infekce a rehabilita-

tace je rychlejší. Pacienti mohou brzo cvičit a zatěžovat operovanou končetinu,“ popisuje pardubický traumatolog hlavní výhody.

Pardubická nemocnice je pracovištěm, které má s touto metodou největší zkušenosti. Operovali tak již zhruba 165 pacientů. „Vše proběhlo prakticky bez komplikací, pacienti jsou spokojeni,“ říká Pompach.

Celkem bylo již aplikováno v České republice a v zahraničí kolem tisíce kusů tohoto implantátu. Hřeb využívají lékaři na Slovensku, v Rusku, v Německu, našel si cestu například i do Kolumbie. Do Německa jezdí autor implantátu školit lékaře na seminářích nebo se účastní přímo operací. „Zašlou mi rentgenové snímky. Zhodnotím, zda je pacient vhodný pro tento typ operace. S první operací lékařům pomohu, další už provádějí sami,“ říká Pompach.

O tomto implantátu již byly prezentovány přednášky na různých kongresech v České republice, v Německu, v Číně a v Brazílii, byl prezentován rovněž ve Spojených arabských emirátech. „Další ohlasy přicházejí třeba z Rakouska a z Itálie,“ říká Pompach.

Na základě nasbíraných zkušeností z dosavadního používání se usilovně pracuje na vývoji druhé generace implantátu. „Inovovaný hřeb by měl mít ještě výhodnější vlastnosti a v příštím roce by mohl být uveden na trh,“ prozrazuje Pompach.

„Péče byla prvotřídní,“ říká basketbalový pacient Ondřej Kohout

Tváře lékařů a sester v letošní sezoně vídal basketbalista Ondřej Kohout snad častěji než soupeře na palubovce, kde jeho spoluhráči vybojovali triumf v Českém poháru a postup do ligového semifinále. Místo střelení na bezedný koš byl řadu měsíců pacientem Pardubické nemocnice.

Operační sál, rentgeny, lékařská vyšetření, rehabilitace. O tom by Ondřej Kohout mohl vyprávět daleko víc než o svých výkonech v ligových zápasech. Basketbalistovi pardubické Beksy je nemocniční prostředí v letošní sezoně bližší než palubovka. „Bohužel jsem v nemocnici strávil mnohem víc času, než jsem chtěl,“ povzdychl si pětadvaceti-

letý basketbalový pivot. „Naštěstí je bezvadná spolupráce s Pardubickou nemocnicí. Každý zdravotní problém se dá rychle řešit, je to velká nemocnice. Ale samozřejmě mnohem lepší by bylo, kdyby člověk nepotřeboval péči lékařů, byl zdravý a mohl hrát.“

V této sezoně si však Kohout prožil mnohem menší zápasové vytížení, než by si přál. V letní přestávce se podrobil operaci kolene, takže do nového ročníku Kooperativa NBL vstoupil o měsíc později než jeho spoluhráči. Ne však na dlouho. Po dvou měsících se zase vrátil na marodku a na delší dobu se z něho opět stal jen divák. **pokračování na straně 7**

Umíme karcinom včas zjistit i vyléčit

Karcinom prostaty je druhým nejčastějším onkologickým onemocněním u mužů v Česku i v celé Evropě. Přesto se obyvatelé Pardubického kraje mohou cítit klidněji. Modernizace přístrojového vybavení, kterou během posledního roku prošlo urologické oddělení Pardubické nemocnice, jim dává velkou šanci na včasný záchyt a úspěšnou léčbu. „Umíme karcinom prostaty i další onemocnění detekovat v raném stádiu a umíme pacienty i vyléčit,“ říká primář Abdulbaset Hafuda a dodává: „Když jsem před třiceti lety začínal s urologií, diagnóza karcinomu prostaty znamenala prognózu dvou, tří, maximálně pěti let života. Dnes pacientům s klidným svědomím říkám, že při včasnému zjištění a podstoupení náležité léčby je to z 95 procent vyléčitelné onemocnění. Je to obrovský pokrok.“

Základem úspěchu je přesná diagnostika. V této oblasti si pardubická urologie v poslední době významně zlepšila. Vloni získala moderní rentgenový přístroj, v průběhu letošního roku využívá dva špičkové ultrazvuky pořízené díky dotaci od města. „Ultrasonografie v urologii hraje velice důležitou roli, je to hlavní nositel diagnostiky,“ připomíná primář Hafuda.

„Pomocí ultrazvuku detekujeme nejen zhoubná onemocnění prostaty, ale i ledvin či močového měchýře, konkrementy v močových cestách, pomáhá nám při retenci moče a v mnoha dalších oblastech. Má pro nás obrovské využití. Nejen u dospělých, ale i u dětí.“

Moderní parametry nových ultra-

Primář Abdulbaset Hafuda a nový ultrazvukový přístroj na urologickém oddělení.

zvukových přístrojů přináší jistotu přesnější diagnostiky. A včasné odhalení závažného zdravotního problému dává pacientům výrazně větší naději. „Česko je v celosvětovém měřítku první ve výskytu rakoviny prostaty a ledvin,“ připomíná primář Hafuda závažný fakt. „Proto je kvalitní diagnostika nesmírně důležitá. Když zjistíme chorobu v raném stádiu, můžeme nemocným výrazně prodloužit život. Třeba o dvacet nebo třicet let.“ K úspěšným výsledkům práce urologů však nepřispívá pouze kvalitnější technologické vybavení. Významný posun nastal i ve spolupráci s praktickými lékaři, kteří při sebemenším podezření třeba na karcinom prostaty odesílají pacienta na specializované urologické pracoviště. Navíc se výrazně zvýšilo pově-

domí populace o tomto onemocnění. Lidé tak sami přicházejí na preventivní vyšetření kvůli obavě z rakoviny prostaty či ledvin. „V dnešní době tak vidíme mnohem méně onemocnění v pokročilém stádiu než třeba před třiceti lety. Posun v tomto směru je obrovský,“ říká primář Hafuda. „Lidé si uvědomili, že choroba je lépe léčitelná, pokud s ní lékaři přijdou včas.“ Proto je nesmírně důležité nepodcenit důležitost prevence. Muži by dle primáře pardubické urologie měli pravidelně zajít na vyšetření prostaty a tlustého střeva, což jsou dvě největší hrozby v oblasti onkologických onemocnění. „U nás jde o pár minut. Člověk absoluuje vyšetření krve, ultrasonografii a pohmatové vyšetření prostaty. Pak bezpečně ví, zda trpí rakovinou prostaty

nebo je zdravý,“ říká primář Hafuda.

„Dříve se vyšetření prostaty doporučovalo od hranice šedesáti let, dnes je to padesát let. A klidně bych ho doporučil i mužům od čtyřiceti let. Máme pacienty s karcinomem prostaty i v tomto věku, byť jich není mnoho.“

Urologie Pardubické nemocnice však nedisponuje pouze moderními diagnostickými technologiemi, které umožňují včasné zjištění závažného onemocnění. Posun nastal i v kvalitě samotné léčby. Oddělení v rámci modernizace přístrojového vybavení Komplexního onkologického centra Pardubického kraje získalo špičkovou laparoskopicko-endoskopickou sestavu. „Dosud jsme laparoskopické výkony prováděli na centrálních operačních sálech, nyní už máme toto vybavení na našem pracovišti. Můžeme tak operovat mnohem více pacientů,“ říká primář Hafuda. „Je to pro nás velice pozitivní, protože laparoskopie má v urologii největší využití ze všech chirurgických oborů.“ Operace nádorů prostaty, ledvin či močového měchýře, odstranění kamene z močovodu a další. To vše je možné provádět laparoskopicky. „Jedná se o sedmdesát či osmdesát procent operačních výkonů v urologii. Nejčastější jsou operace prostaty a ledvin,“ říká primář Hafuda. „Laparoskopie je elegantní metoda, která je výhodná i pro pacienty, protože doba rekonvalescence je kratší. Jsem rád, že nyní ji můžeme už zcela rutinně provádět na našich operačních sálech.“

„Péče byla prvotřídní,“ říká basketbalový pacient Ondřej Kohout

Dokončení ze strany 6

Při jednom z lednových tréninků mu spoluhráč stoupl na nohu tak nešťastně, že záhy se zlomeninou putoval do Pardubické nemocnice na oddělení úrazové chirurgie a následně i na operační sál. „Vše šlo velice rychle, což je vynikající. Během krátké doby jsem znal diagnózu a mohlo se řešit, co dál,“ řekl Kohout. „Jednalo se o zlomeninu páté zánártní kosti. Protože šlo o dislokovanou zlomeninu s posunem, indikovali jsme ji k operační léčbě,“ dodal Martin Carda, primář oddělení úrazové chirurgie Pardubické nemocnice. Právě on pardubického basketbalistu operoval. „Provedli jsme osteosyntézu. Tedy přesné srovnání úlomků kosti a sešroubování dlahou a šrouby, aby se zlomenina mohla zhojit ve správném

postavení,“ uvedl primář Carda, který se o hráče Beksy stará i jako týmový lékař při některých zápasech.

Byť hned druhý den po operaci Kohout opustil nemocniční lůžko, na basketbal musel na dlouhé týdny zapomenout. „Je to kůstka na noze, která je už jen při chůzi hodně zatěžovaná. Na tož při basketbalu,“ připomněl primář Carda a dodal: „Proto bylo nutné nejprve odlehčovat nohu na berlích. Sportovní zátěž bylo možné povolit až tehdy, když byla zlomenina úplně zhojena. Proto byl jeho výpadek delší, než si všichni přáli.“ Zatímco Kohoutovi spoluhráči bojovali o co nejlepší postavení v ligoové tabulce a na domácí palubovce triumfovali v Českém poháru, on musel trpělivě čekat, kdy zase oblékne červenobílý dres. „Nejdřív jsem měl dlou-

hou dobu nohu v sádře, pak následovala rehabilitace. A nemohl jsem dělat nic jiného, než čekat. Měsíc, pak další měsíc, pak týden po týdnu,“ řekl Kohout. Absolvoval několik kontrolních rentgenových vyšetření, než zlomenina srostla. Z pacienta se zase mohl stát hráč. Po třech měsících se vrátil zpět na palubovku a rovnýma nohama naskočil do play-off, v němž Beksa dokráčela až do bojů o medaile.

„Byl to můj nejdelší výpadek v průběhu sezony, přišel jsem o třetinu ligoové soutěže,“ povzdechl si Kohout. „S tímto zraněním se ale nedalo nic jiného dělat. Naštěstí vše proběhlo v pořádku, už se cítím dobře.“ Na vlastní kůži si tak vyzkoušel, jak funguje spolupráce s Pardubickou nemocnicí. „Péče byla prvotřídní, ale tak je to určitě u všech pa-

cientů. Samozřejmě pro sportovce je důležité, že může zdravotní problém řešit rychle. Zejména v průběhu sezony, kdy je každý týden nebo i den důležitý. Jsem moc rád, že spolupráce takto funguje. Pro hráče je to určitě přínosné,“ řekl Kohout. Mohl i srovnávat. V minulosti okusil zahraniční angažmá ve španělské Fuenlabradě. Tedy v zemi patřící v basketbalové Evropě mezi absolutní špičku. „Byl to větší klub než Pardubice, takže servis pro hráče byl možná trochu větší. Ale vše fungovalo na stejné bázi. Spolupracovalo se s různými specialisty podobně jako tady s lékaři Pardubické nemocnice, aby zranění hráči byli co nejdříve zpátky na hřišti,“ porovnával Kohout. „Mít za sebou velkou nemocnici je nepochybně pozitivní pro každý klub i hráče.“

Chirurgové nám chybí

Spokojenost pacientů Chrudimské nemocnice je známá díky dotazníkům. Ovšem ne každý se smíří s tím, že existence člověka na této planetě je časově omezená.

V čele chirurgického oddělení Chrudimské nemocnice stojí Vladimír Ninger, člen České chirurgické společnosti a náměstek generálního ředitele společnosti Nemocnice Pardubického kraje.

Pane primáři, co se z pohledu chrudimské chirurgie změnilo po sloučení nemocnic Pardubického kraje?

Nezměnilo se prakticky nic. Nemáme jiné spektrum pacientů ani lékařské péče. Zásadní problémy nemáme, fungujeme dobře, pacienti jsou převážně spokojeni. To vnímáme díky dotazníkům spokojenosti s poskytnutou péčí. Je jasné, že ne vždycky všechno dobře dopadne, potom nám je to líto. Nicméně bych chtěl zdůraznit, že se setkáváme se skutečně závažnými případy a u některých z nich úspěšné řešení prostě neexistuje.

Je pravda, že léčit lidi je čím dál složitější?

To bezesporu. Nároky pacientů, jak má léčba probíhat, jsou obrovské. Jsou po-

Primář chirurgie Vladimír Ninger.

učení z internetu, což je mnohdy spíše ke škodě a mají vysokou víru v to, že všechno dopadne dobře. To ale není pravda, medicína je pořád medicína a naše existence na tomhle světě je limitovaná. Pacienti pak mají tendenci si stěžovat a mnohdy neadekvátně. Výsledkem je, že chirurgii chce dělat čím dál méně studentů medicíny.

Je jich už nyní nedostatek?

Ano. Když jsem jako primář v Chrudimi začínal, dělali jsme výběrové řízení na nového chirurga. A nyní? Jsme rádi, když někdo projeví zájem.

Další věc, která může mít dopad, je, že se chirurgická medicína feminizuje. Ale chirurgie je pro ženy velmi fyzicky obtížná. 70 procent posluchačů medicíny jsou ženy, které čekají mateřské povinnosti, a potom se vracet do tak náročné práce, je pro ně pak složitější.

Tento obor bude mít v blízké budoucnosti personální problémy – nejenže je málo mužů v oboru, ale ještě deset až patnáct procent odchází pracovat do zahraničí.

Nehoda autobusu plného dětí. Naštěstí pouze cvičení

Školní autobus s 15 studenty se srazil s osobním vozem. Studenti utrpěli poranění s různou závažností. Takto zněl zjednodušeně úkol, jak prověřit připravenost Chrudimské nemocnice a integrovaného záchranného systému na hromadnou nehodu 22. dubna 2016.

Nejbližší spádovou nemocnicí byla vzhledem k fiktivnímu místu nehody Chrudimská nemocnice, ve skutečnosti vyjízděly vozy záchranné služby ze dvora nemocnice, ovšem s reálným časovým zpožděním, jaký by nabraly dojezdem ze vzdáleného místa nehody. Díky dispečerům a integrovanému záchrannému systému tato situace pro chrudimské lékaře nebyla problém. Podařilo se ošetřit jednoho těžce, čtyři středně a šest lehce poraněných studentů ze Střední zdravotnické a sociální školy Chrudim, kteří se zhostili rolí raněných. Čtyři zranění byli ošetřeni na místě nehody. Simulace zranění byla velmi propracovaná a pacienti byli profesionálně namaskováni ve spolupráci s Oblastním spolkem Červeného kříže. K vidění tak bylo velmi realisticky vykloubené koleno, otevřená zlomenina holeně, zakrvácený obličej od řezné rány na čele, zlomený nos a mnoho oděrek a modřin. Pro laika k nerozeznání. U příjmu ve vestibulu nemocnice čekal aktivovaný tým lékařů a

sester, kteří byli připraveni na příjezd prvních zraněných. V čelem týmu byl traumatolog Zdeněk Koreček, jehož úkolem bylo přímo na místě rozdělovat podle závažnosti a charakteru zranění pacienty na další oddělení. Návčik měl také za úkol prověřit průchodnost ambulance a návčik návčivosti na jed-

notlivá oddělení při větším počtu zraněných z hromadné nehody. „Rozhodli jsme se aktivovat takticko-prověřovací cvičení. V tomto případě se jedná o nácvik určitých definovaných postupů, které jsou zahrnuty do traumaplánu,“ řekl ředitel nemocnice Vladimír Kučera a pokračoval: „Cílem je ověřit inte-

grovanost všech jednotek záchranného systému v případě hromadné nehody. „Podobné cvičení, které se připravuje do každého detailu téměř tři měsíce, se koná přibližně jednou ročně. Toho letošního se účastnilo téměř třicet zaměstnanců nemocnice a dvě posádky záchranné služby.“

Kyčlím se hodně uleví

Chrudimská nemocnice zavádí artroskopickou metodu operace kyčelních kloubů. Zařadí ji do poskytovaného portfolia naší péče.

Chirurg Pavel Holeka je hlavním iniciátorem zavedení nové metody, kterou lze citlivě vyšetřit a operovat kyčelní klouby.

Co je artroskopie kyčelního kloubu?

Artroskopie kyčelního kloubu je miniinvasivní operační technika, při které se dá z několika drobných kožních vstupů pod kontrolou rentgenovým zesilovačem vyšetřit a zároveň i ošetřit postižený kyčelní kloub. Z důvodu relativní obtížnosti operace je tato metoda u nás zatím málo rozšířená.

Co je potřeba k samotnému výkonu?

Musíme mít k dispozici speciální operační stůl s možností trakce (čili tahu za operovanou končetinu) v kloubu, čímž se docílí lepší přístup do kloubní štěrbiny, která je za normálních okolností poměrně úzká. Na samotný výkon se využívají stejná operační nástrojů jako na artroskopii jiných velkých kloubů, liší se pouze svojí délkou.

V čem jsou přínosy artroskopie kyčle pro pacienta?

Plynou již z metody samotné – miniinvasivní přístup ke kloubu znamená zmírnění pooperační bolesti, rychlejší dobu rekonvalescence a hojení ran, dřívější návrat do plné zátěže a k volnočasovým aktivitám pacienta, samozřejmě také zvýšení životního komfortu a zpomalení stárnutí kloubu.

Lze touto metodou odvrátit těžké ortopedické operace?

Na tuto otázku jsem již tak trochu odpověděl výše. Správně indikovaná a provedená artroskopická operace je v kooperaci s dalšími metodami, jako je jistě vhodná pooperační rehabilitace, restrikce bolesti a viskosuplementace, prevencí před rychlým nástupem a následným progresem degenerativních změn kloubu.

Samozřejmě – pokud je kloub již natolik degenerativně změněn a pacient neprojde z jakéhokoli důvodu indikačním sítím, tak se pak případný tzv. otevřený výkon s kloubní náhradou touto metodou plně nahradit nedá. Nutno však ale podotknout, že v dnešní době jsou pro tuto metodu indikační kritéria již poměrně široká.

V Chrudimské nemocnici se tento způsob operace dosud neprováděl, že?

Ano, máte pravdu, v naší nemocnici se bude jednat o první operaci tohoto ty-

Pavel Holeka, lékař chrudimské chirurgie.

pu. Tuto artroskopickou metodu tímto zařadíme do poskytovaného portfolia naší péče.

Trpí onemocněním kloubů více muži nebo ženy? V jaké věkové skupině jsou pacienti nastupující k této operační metodě?

To je poměrně široká otázka. Řekl bych, že degenerativní onemocnění kloubů je mezi obě pohlaví rozvrstveno víceméně rovnoměrně. Kloubní onemocnění je do značné míry ovlivněno řadou souvisejících okolností a faktorů, mezi které patří samozřejmě věk pacienta, váha, přidružená celková onemocnění organismu, intenzita a míra zátěže v průběhu života, ať už nakuulovaná mikrotraumata nebo větší úraz kloubu atd.

Věková skupina není v tomto směru přesně ohraničena. Po důkladném klinickém vyšetření následuje algoritmus vyšetření paraklinických (RTG, MRI/MRI artrografie, ev. CT), při nichž se konkretizuje diagnóza a způsob zvolené terapie.

Má metoda kontraindikace?

Ano, mezi ně patří ankyloza a artrofibroza kloubu neumožňující dosta-

Lze použít artroskopii i k vyšetření, nejen k operaci?

Každý operační výkon začíná v podstatě aspekci, čili prohlédnutím celého kloubu. U kyčle se jedná o dva kompartmenty (prostory). Centrální a periferní, oba se vyšetřují zvlášť a při jiné poloze operované končetiny, pod kontrolou rentgenovým zesilovačem. Zhodnotí se stav chrupavčitých a vazivových struktur, jejich kvalita a vzájemné vztahy uvnitř kloubu (častá indikace bývá FAI – femoroacetabulární impingement syndrom), dále se prohlédnou jednotlivé šlachy uvnitř kloubu, synoviální výstelka, stav a struktura kloubního pouzdra, zhodnotí se eventuelní léze chrupavčitého lábra, odstraní se volná kloubní tělíska a pevně Inoucí kloubní osteofyty, vyhodnotí se a ošetří osteonekroza hlavice kloubu.

Jak předcházet onemocnění kyčelních kloubů? Je nějaká prevence?

Ano, samozřejmě. Pro onemocnění zátěžových kloubů dolní končetiny, tedy nejen pro kloub kyčelní, platí obecná pravidla prevence rozvoje vzniku degenerativních onemocnění. Korekce nadbytečné tělesné hmotnosti, kontrola a správná léčba komorbiditních onemocnění pacienta, dobrá životospráva, dostatek a správná volba sportovních aktivit, kvalitní strava s dostatečným obsahem vitamínů a minerálů, případně suplementace doplňky stravy se zvýšením obsahem kolagenu.

Vyšetření kloubního aparátu pacientky.

Den zdraví slavil úspěch

Zdravý životní styl a první pomoc představili zdravotníci školákům přímo v nemocnici – přes čtyři stovky dětí základních škol a desítky lidí z veřejnosti přišly 27. dubna do Svitavské nemocnice na letošní Den zdraví. Zážitek prezentace pro ně připravili sami zdravotníci.

Den zdraví ve Svitavské nemocnici 27. dubna přilákal na čtyři stovky dětí ze základních škol a desítky lidí z veřejnosti. Zážitek prezentace pro ně připravili sami zdravotníci a zaměstnanci z různých oddělení nemocnice a seznámili je s mnoha oblastmi péče. Přizpůsobili je nešvarům, které životní styl dětí dnes ovládají – například nesprávné sezení u počítače či špatné stravovací a pitné návyky.

„Jsem rád, že se nám Den zdraví daří už poněkolkáté opakovat s velmi úspěšnou návštěvností a že obsah prezentací je pro veřejnost stále přitažlivý

a zajímavý,“ uvedl ředitel nemocnice Pavel Kunčák a dodal: „Děti si dávaly měřit cukr v krvi, zjišťovaly či ověřovaly krevní skupinu, seznámily se s onkologickou prevencí – děvčata prsu – a letos byla novinkou i osvěta chlapců při prevenci nádorů varlat. Stále oblíbený je způsob správného umytí rukou a jeho ověřování pod speciální lampou. Letos jsme pro ně připravili ve spolupráci s nutričními terapeutky dobré rady, jak si připravit zdravou svačinku, jaké nápoje a v jakém množství je pít.“ Nechyběly prezentace prevence kouření a péče o duševní zdraví.

Děti si také vyzkoušely první pomoc v projektu Záchrana je jistá, ale i to, jak si správně nastavit židli k počítači a jak celkově ulevit bolavým zádkům. Velký zájem byl o prezentaci stánku operačních sálů, u kterého si navlékaly operační roušku a plášť a mohly uchopit háky či jiné nástroje. Mnohé si vyzkoušely hbitost rukou při simulované operaci včetně zašití rány, samozřejmě na kousku látky.

AKCE ZAPADÁ DO PROJEKTU PŘÁTELSKÁ NEMOCNICE

Projekt, který Svitavská nemocnice uspořádala už po čtvrté, podle 1. náměstka hejtmana Pardubického kraje

Romana Líka perfektně zapadá do programu Přátelské nemocnice. „Lidem přináší možnost „osahat“ si svoji spádovou nemocnici. A líbí se mi, jakým způsobem zde sami zaměstnanci nemocnice připomínali lidem, jak si vytvořit návyky zdravého životního stylu včetně vhodného stravování i pitného režimu. To vnímám jako velmi užitečnou pomoc, zvláště u dětí v jejich raném věku.“

Svitavská nemocnice na akci spolupracovala se Střední zdravotnickou školou a městem Svitavy.

„Mým oblíbeným rčením je, že dobré věci jsou nakažlivé. Proto bude určitě přínosné, když cokoli dobrého převezmou i další nemocnice v rámci Nemocnice Pardubického kraje, stejně, jako se Svitavská nemocnice může zase inspirovat u nich,“ uzavřel Roman Línek.

ZŠ Felberova: Je důležité, aby žáci ovládali základy první pomoci

Mezi pedagogy, kteří Den zdraví Svitavské nemocnice pro děti svitavských škol velmi uvítali, byla také Veronika Laštovicová ze Základní školy Svitavy, Felberova 2, která přišla s žáky třídy 6. A. Zeptali jsme se jí.

Nakolik užitečnou vnímáte tuto aktivitu ve vztahu k dětem pro jejich osvětu?

Tato akce Svitavské nemocnice je z mého pohledu pro žáky velmi užitečná. Zejména oceňuji praktickou ukázkou a nácvik resuscitace pod dohledem odborných pracovníků, dále informace skupině chlapců o prevenci rakoviny varlat a prostaty a skupině dívek o prevenci rakoviny prsu.

Doplňuje nějakým způsobem svým obsahem Den zdraví výuku v některých předmětech ve škole?

Ano, je užitečný především do předmětu Výchova ke zdraví, který vyučují, a také Pracovní výchova, kde žáci získávají základní informace o posky-

Den zdraví ve Svitavské nemocnici přilákal žáky základních škol.

tování první pomoci.

Během těchto hodin aktivity Dne zdraví pak se žáky probíráme, nabyté vědomosti a zkušenosti propojujeme v souvislosti s informacemi, které se zde žáci dověděli, a doplňujeme jimi probírané učivo.

Je podle vás prevence v oblasti například zdravého života, stravování a dalších už pro žáky tohoto věku důležitá?

Jako školní metodička prevence a učitelka vidím prevenci, a to v jakékoliv oblasti, jako základní složku výchovně-

vzdělávacího procesu. Proto jsem ráda, že se tato preventivní akce koná přímo v našem městě a že se jí se žáky můžeme účastnit. Je velmi důležité, aby žáci ovládali základy první pomoci a aby se orientovali v místní nemocnici. Další pozitivní aspekt je, že při této akci vidí žáci nemocnici v „jiném světle“, jako místo, které je otevřené všem, poznají prostředí, personál a je dost možné, že pokud se do nemocnice někdy dostanou, nebudou mít z tohoto prostředí zbytečné strach.

Jak důležitou vnímáte nemocnici pro region, ve kterém žijete?

Svitavskou nemocnici vnímám jako velmi důležitou pro svitavský region. Sama jsem z Poličky, kde byla dříve v nemocnici základní lůžková oddělení a zdravotnická záchranná služba, ale teď, když už to tak není, jsem ráda, že máme nemocnici ve Svitavách, což není zase tak daleko. Svitavská nemocnice je z celého regionu dobře dostupná.

Nadační fond Valentina Oswald Ottendorfera

Nadační fond pojmenovaný po svitavském mecenáši Valentinu Oswaldu Ottendorferovi založilo město Svitavy a jeho posláním je na základě výzev získávat a shromažďovat peníze a následně je využívat pro rozvoj a kvalitu zdravotní péče i pro rozvoj sportu a vzdělání ve městě Svitavy. Předsednictví Správní rady se ujal ředitel Svitavské nemocnice Pavel Kunčák: „Bylo mi ctí ujmout se předsednictví a převzal jsem také spoleupovědnost za naplnění jeho jednotlivých částí. Oslavujeme potenciální donátory s žádostí o příspěvek a budeme je rovněž pravidelně informovat o činnosti fondu, nasbíraných prostředcích a jejich využití. Pacienty a klienty Svitavské nemocnice bude v souvislosti s péčí našeho akutního lůžkového zdravotnického zařízení zajímat spíše ta část týkající se rozvoje a kvality zdravotní péče. Tě-

ší mě, že od založení fondu v loňském roce nám přispělo již několik dárců. Peníze, nashromážděné v prvním roce existence fondu, budeme směřovat na nákup nových polohovacích postelí, kterými vybavíme jedno z lůžkových oddělení Svitavské nemocnice. Stávající postele na jednotlivých odděleních jsou staré a neskytají požadovaný komfort pro pacienty. Nemocnice Pardubického kraje prioritně zajišťuje vybavení přístrojovou technikou a na postele se finanční prostředky získávají velmi obtížně. Cena jedné postele s antidekubitní matrací i nočním stolkem se pohybuje přes 40 tisíc korun. A to při výměně například 40 postelí na celém jednom oddělení představuje částku ve výši až 1,4 milionu korun. Nové postele zvýší komfort pacientů a ulehčí práci sestřám. Jsem připraven se s každým dárcem setkat na osobní schůzce, na které záměr fondu podrobněji představím a podrobněji seznámím s plány, které máme v oblasti dalšího zkvalitňování péče o pacienty a klienty ve spádové oblasti více než 70 tisíc obyvatel.“

Valentin Oswald Ottendorfer 1826 – 1900

Ve Svitavách před 130 lety slavnostně otevřel nemocnici a sirotčinec, které významně financoval a pomohl založit.

Letos v září si v průběhu oslav 760 let města Svitavy vzpomene i 190 let od jeho narození. Tento svitavský rodák se po svém studiu ve Vídní účastnil v bojích za odstranění absolutismu na pražských barikádách v revolučním roce 1840. V Rakousko-Uhersku se stal osobou nežádoucí a po své emigraci do Ameriky se usadil v New Yorku, kde se nadále vzdělával, tvrdě pracoval a část svého života řídil New York Staats-Zeitung. Za svého života

Svitavsko významně podpořil v oblasti sociální, zdravotní a kulturní. Roku 1883 informoval starostu dopisem s přiloženým šekem v hodnotě 6 000 zl o svém záměru, aby se pro nemocné a nemohoucí postavila ve Svitavách nová nemocnice v moderním pavilonovém stylu. Na samotné stavbě za 60 000 zl se Ottendorfer podílel 30 000 zl. Dne 29. srpna 1886 byla nemocnice za Ottendorferovy přítomnosti slavnostně otevřena. Přizemní stavba měla zpočátku kapacitu 24 lůžek. Byla rozdělena na infekční, chirurgické a interní oddělení se dvěma místnostmi pro ošetřovatele. Vedle hlavní budovy se nacházela stavba hospodářského zázemí a márnice. Jakmile se nemocnice stala veřejným ústavem, musela být kapacita rozšířena.

Ženy, na mamografii i na vyšetření kostí přijďte včas

Svitavská nemocnice se ve spolupráci s Litomyšlskou nemocnicí zaměřuje na prevenci u žen.

Boj s rakovinou, který podle odborníků vyhrává hlavně prevence a včasná léčba, je pro pacientky z regionu Svitavska zase o něco snazší. Nový ultrazvuk pro litomyšlskou mamografii, umístěnou ve Svitavské nemocnici, už od začátku roku pomáhá snadnějším vyšetření žen. „Jedná se o špičkový diagnostický přístroj umožňující připojení do počítačové sítě. Speciální vysokofrekvenční vyšetřovací sonda a dostatečně velký monitor významně zpřesňují zobrazování tkáně prsu. Pořízená data se rovněž automaticky zálohují,“ uvedla lékařka Eva Machová.

Nákupem ultrazvuku se zvýšil proces digitalizace oddělení. Velkou výhodou nového vybavení pro nemocnici je možnost následné úpravy získaných snímků. Tyto snímky se dají lépe archivovat a rychle počítačem poslat na jiné pracoviště. Lékaři tak mohou případy snadněji konzultovat.

Každé ženě od věku 45 let hradí pojišťovna jednou za dva roky mamografické vyšetření. A tak pokud je vám 45 a více let a ještě jste na tomto vyšetření nebyla, můžete se objednat na

telefonu 461 531 831 od pondělí do pátku od 8 do 11 hod. Ambulance je umístěna v budově polikliniky ve Svitavách.

ZASTAVTE SE TAKÉ NA VYŠETŘENÍ KOSTÍ

Dalším důležitým vyšetřením, které by – nejen ženy a nejen v tomto věku – měly absolvovat, je vyšetření na densitometrii na Oddělení zobrazovacích metod ve Svitavské nemocnici. Vyšetření

ukáže, zda pacientky a pacienti nejsou ohroženi osteoporózou nebo osteopenií, tedy úbytkem kostní hmoty, což je první stadije osteoporózy.

Všichni pacienti jsou na základě výsledku vyšetření následně léčeni nebo odesláni svým praktickým či odborným lékařem do osteologické ambulance, kde je jim doporučena již specializovaná léčba, a zůstávají pod kontrolou. „U žen s nádorovým onemocněním prsou nebo vaječnicků vysoce stoupá riziko onemocnění osteoporózou, proto je potřeba nezapomínat na sledování hustoty kostní tkáně. Lidé s osteoporózou nebo osteopenií mají křehké kosti a může u nich docházet ke zlomeninám páteře nebo končetin i při běžné činnosti. Proto je potřeba včasné zachycení úbytku kostní tkáně a zahájení léčby,“ vysvětluje primářka Dagmar Zezulová. Dále jsou osteoporózou ohroženi pacienti s revmatoidní artritidou, diabetici, ženy ve vyšších věkových skupinách, pacienti se sníženou mobilitou, pacienti dialyzovaní a dlouhodobě léčení kortikoidy. „Proto doporučujeme právě lidem z těchto rizikových skupin nechat se preventivně vyšetřit,“ dodává lékařka.

Toto vyšetření si lidé platí sami, pro-

tože jej nehradí pojišťovna. Na druhé straně lidem vyšetření ve Svitavské nemocnici ušetří téměř celý den strávený na cestě do krajského města, kde za vyšetření neplatí, ale peníze zase utratí za cestovné. Vyšetření je bezpečné, nebolestivé, šetrné a nezatěžuje organismus. Densitometrie je umístěna v přízemí Svitavské nemocnice na oddělení zobrazovacích metod. Další informace získáte nebo se můžete objednat na tel. čísle: 461 569 241.

Věděli jste?

Rakovina prsu je v České republice nejčastějším nádorovým onemocněním žen. „Každý den onemocní 19 žen, denně téměř 5 žen svůj boj s touto nemocí prohraje. Pokud se však nádor podaří zachytit včas, je šance na úplné vyléčení,“ zdůraznila Eva Machová. „Toto bezplatné vyšetření nabízejí ženám zdravotní pojišťovny od 45 let věku. Přesto stále většina žen této cílové skupiny možnosti bezplatného preventivního vyšetření prsu nevyužívá a hazarduje tak se svým zdravím.“

S námi je tu lépe!

Pro zdravotnické zařízení je zásadní, jak jeho poskytování zdravotní péče vnímá veřejnost. Proto se dlouhodobě snažíme v Orlickoústecké nemocnici spolupracovat s městy, obcemi, firmami i běžnými občany regionu a předávat jim informace o činnosti nemocnice a také o jejím dalším směřování. Zároveň rádi vyslyšíme podněty a připomínky k běžnému provozu našeho zdravotnického zařízení.

Jsmo přesvědčeni, že informovaný návštěvník přichází do nemocničního prostředí s větší důvěrou než jedinec, který vstupuje do jemu neznámého prostoru. Hledáme tedy různé cesty, jak informace o nemocnici předávat veřejnosti ve spádové oblasti. Jednou z nich je také Nadační fond S námi je tu lépe!, který vznikl již před několika lety a jeho hlavním úkolem nebylo pouze zajistit finanční prostředky, ale také nalézt v regionu partnery ke vzájemné komunikaci a spolupráci.

Nadační fond si v začátku svého působení stanovil, že finančně bude pod-

porovat pouze projekty, které posunou úroveň poskytované zdravotní péče Orlickoústecké nemocnice dopředu nebo zlepší prostředí pro hospitalizované pacienty. Jeho posláním tedy není sloužit jako zdroj financí na prostou obměnu zdravotnických technologií.

Od roku 2012 jsme úspěšně finalizovali již tři projekty. Operační sály se podařilo, díky štědrým sponzorům, vybavit novou laparoskopickou věží za 1 789 535 Kč.

Projekt „Nejen léky léčí“ VNÍMÁME VAŠE PŘÁNÍ – NOVÁ LŮŽKA PRO INTERNU je dalším úspěšně realizovaným záměrem Nadačního fondu S námi je tu lépe! Interní oddělení jsme vybavili novými polohovatelnými lůžky a pokoje se dočkaly i modernizace vybavení v celkové hodnotě 2 256 933,28 Kč.

Projekt Endoskopická věž pro ORL „Plné rozlišení pro moderní vyšetření“ byl ukončen v závěru minulého roku. Nyní již tento špičkový moderní vyšetřovací přístroj, v pořizovací ceně 1 772 775 Kč, oddělení ORL Orlickoústecké nemocnice plně využívá.

Správní rada Nadačního fondu S námi je tu lépe! vyhlásila pro toto období hned dva nové projekty, na které mohou podporovatelé přispívat již od října minulého roku. Jedním z nich je „Jícnová echokardiografie pro pacienty s onemocněním srdce. Srdce jako na dlaní“ a druhým „Od dřevěného stetoskopu po fetální monitor STAN“. Každý má tak možnost vybrat si projekt, který je jeho srdci blíže a rozhodne se ho podpořit.

Až do současné chvíle se podařilo na účtu nadačního fondu shromáždit celkem 816 950 Kč, z toho 314 550 Kč na jícnovou echokardiografii a 154 000 Kč na fetální monitor STAN.

Na seznam podporovatelů projektů fondu se v letošním roce již přidaly některé okolní firmy.

Endoskopická věž pro ORL.

Orlickoústecká společnost Rieter CZ s. r. o. projekty Nadačního fondu S námi je tu lépe! podpořila nyní již potřetí v řadě. „Naše společnost vnímá potřeby tohoto regionu a přispívá na rozvoj Orlickoústecké nemocnice dlouhodobě. Sponzorský dar bereme jako investici, která je zhodnocena v kvalitnější péči poskytované pacientům,“ uvedl Jan Lustyk, generální ředitel společnosti.

Významnou částkou přispěla také firma z České Třebové Pirell s. r. o. „Podporu projektu nadačního fondu vnímáme jako podporu práce nemocnice, lékařů, sester a v neposlední řadě

též vedení nemocnice,“ uvedl Ladislav Pírk, jednatel společnosti. Současně při udání předání daru Kvido Štěpánek, předseda Správní rady Nadačního fondu S námi je tu lépe!, oficiálně představil nové webové stránky www.snamijetulepe.cz, jejichž je také autorem.

Počátkem května pomocnou ruku podalo nadačnímu fondu opět i Obchodní družstvo Konzum z Ústí nad Orlicí, které vyhlásilo veřejnou sbírku Společně za úsměv. Až do 30. června 2016 můžou zákazníci na všech prodejnách KONZUM podpořit ústeckou porodnici či kardiologii uplatněním dárcovského kuponu v hodnotě 30 Kč, který jim bude u pokladny načten pomocí unikátního čárového kódu, a složením této částky v hotovosti. Aktuální stav vybraných prostředků mají možnost dárci sledovat na adrese www.konzumuo.cz/szu

„Je jednoduché se do sbírky zapojit,“ říká ředitel Konzumu Miloslav Hlavsa.

„Zákazníci z regionu předloží dárcovský kupon Společně za úsměv a zaplatí částku 30 Kč na pokladně v kterékoliv prodejně Konzumu. V letošním roce si zákazníci a obyvatelé regionu mohou vybrat, jaké zařízení Orlickoústecké nemocnice podpoří. Zda podpoří kardiologické či gynekologicko-porodnické oddělení. Všechny prostředky pak převedeme nadačnímu fondu nemocnice, která za ně zakoupí potřebné vybavení,“ upřesňuje Miloslav Hlavsa.

Velice si vážíme vzájemné spolupráce, kterou se nám podařilo po dobu fungování nadačního fondu v regionu Orlickoústecka navázat a těší nás i podpora subjektů, kterou nám pomáhají realizovat náš záměr ve zvyšování kvality standardně poskytované péče.

Správní rada Nadačního fondu S námi je tu lépe!

Nadační fond S námi je tu lépe!

Přispějte, prosím, spolu s námi: č.ú.:
257730877/0300

v.s. 538100 – **Od dřevěného stetoskopu po fetální monitor STAN**

v. s. 501400 – **Jícnová echokardiografie pro pacienty s onemocněním srdce**

Tel.: 465 710 333; 606 089 637
Mail: nf@uo.hospital.cz
www.snamijetulepe.cz

Den Orlickoústecké nemocnice

Ve čtvrtek 22. září 2016 se v areálu Orlickoústecké nemocnici uskuteční již podruhé v řadě den otevřených dveří.

Organizátoři už nyní připravují bohatý program, jehož součástí bude prezentace vybraných oddělení Orlickoústecké nemocnice, ukázky poskytování první pomoci, ukázky tejpování, ukázka vybavení sanity, prezentace nemocniční lékárny i poradenství o zdravém životním stylu. Návštěvníkům budou také, v rámci Dne Orlickoústecké nemocnice, bezplatně prováděna vybraná vyšetření a součástí bude i bohatý doprovodný program, akce a hry pro děti a mnoho dalšího. Také zdravotníci budou po celou dobu akce

připraveni zájemcům zodpovědět případné dotazy a poskytnout jim odborné rady.

Blížší informace k programu Dne Orlickoústecké nemocnice budou upřesněny.

Nemocnice Pardubického kraje, a.s.

Orlickoústecká nemocnice
Čs. armády 1076
562 18 Ústí nad Orlicí

Web: usti.nempk.cz
E-mail: posta@uo.hospital.cz
Tel.: 465 710 111

Rehabilitační oddělení Orlickoústecké nemocnice

Počátky rehabilitace v nemocnici sahají až do roku 1956, kdy byla součástí chirurgického oddělení. Teprve v roce 1998 pod vedením prim. Radmily Dědkové začal rozvoj oboru a rehabilitaci byly přiděleny omezené prostory. Během dvou let pak došlo k zahájení provozu rehabilitační ambulance pro pacienty z celé spádové oblasti v pavilonu F a v roce 2008 se podařilo otevřít v okrese jedinou ergoterapeutickou ambulanci.

Významnou událostí pro rehabilitační oddělení bylo slavnostní otevření nových prostor v roce 2013 v pavilonu H. Hlavním důvodem pro toto rozhodnutí byl extrémní nárůst ambulantních pacientů, který trvá dodnes.

Nyní je zdejší oddělení nejlépe vybaveným ambulantním rehabilitačním zařízením v okrese Ústí nad Orlicí a přináší svým pacientům vyšší standard poskytované péče. Ze strany pacientů patří také k velmi vyhledávaným, především díky vysoce kvalifikovanému personálnímu obsazení a nově vyba-venému příjemnému prostředí.

Oddělení disponuje moderními přístroji a může tak nabídnout v rámci léčby kompletní elektroléčbu (nízko i středně frekvenční proudy), REBOX, hydrogalvan, dále terapeutické ultrazvuky, magnetoterapii, distanční elektroléčbu, laseroterapii s hloubkovou i povrchovou sondou, laserovou sprchu a nově vysokovýkonný MLS laser, rázovou vlnu, trakční stoly, posilovací zařízení, vybavení pro senzomotoriku, REDCORD, motomed, motodlahy, vodoléčbu pro dolní a horní končetiny, dvě hydromasážní vany a kotníkovou vří-

vou vanu. „Fyzioterapeuté jsou také průběžně doškolení v odborných léčebných metodikách, které uplatňují při řešení obtíží svých pacientů. Množství prováděných metodik vysoce překračuje průměr ostatních pracovišť v regionu. Jedná se například o rehabilitační cvičení dle konceptu paní Mojží-

šové, Vojtovu metodu, SMS systém, DNS dle prof. Koláře, McKenzie metodu, Měkké techniky, Bobath koncept, Kabatovu metodu, Manuální lymfodrenáže, REDCORD, léčbu inkontinence dle Rehaspring a Ostravského konceptu, tejpování a mnoho dalších,“ uvádí primářka oddělení Radmila Děd-

ková. Rehabilitační oddělení Orlickoústecké nemocnice se také neustále snaží hledat cesty, jak předávat své znalosti a zkušenosti dál veřejnosti.

Proto v loňském roce zahájilo nabídku skupinových cvičení pro děti a dospělé, zaměřené na prevenci poruch pohybového aparátu, kde je s výhodou využívána např. metodika Dr. Smiška.

Nově mají pacienti také možnost využít fyzioterapie pánevního dna s přístrojovou stimulací, která jim ukáže, jak tuto oblast posílit nebo naopak relaxovat v gynekologicko – porodnických indikacích či při inkontinenci moče nebo stolice.

V rámci edukce populace pořádají lékaři a fyzioterapeuté rehabilitačního oddělení našeho zdravotnického zařízení také přednášky pro veřejnost a dětské lékaře, kde se zaměřují především na prevenci funkčních poruch pohybového aparátu hlavně u dětí, spolupracují se základními školami, kde vedou skupinová cvičení.

A dále pro učitelé tělocviku a trenéry organizují workshopy, kde je seznámují s poznatky z vývojové kineziologie.

Mou vizí je stabilizace nemocnice

Už několik týdnů vede Litomyšlskou nemocnici Zdenka Fenclová. Bývalá zástupkyně nahradila Miroslava Vlacha, který z osobních důvodů skončil.

Ve funkci by měla být minimálně do doby, než dojde k nové volbě ředitele. Sama zatím nechce předjímat, zda se do ní na podzim přihlásí. Zatím má totiž dost práce jinde.

„Mou vizí je stabilizovat nemocnici, aby fungovala dál. Na velký rozvoj teď nejsou finanční prostředky a bohužel ani personál, který je klíčový,“ uvedla k plánům do budoucna.

Paní ředitelko, připravujete nějaké velké změny ve fungování nemocnice?

Zásadní změny neplánujeme. Naopak. Budeme se snažit provoz nemocnice udržet tak, jak fungovala doteď.

Co je v současnosti největším problémem, který musíte řešit?

Nejvíce bojujeme s nedostatkem personálu. Ten se jako červená niť táhne celým zdravotnictvím, což už je mediálně známé. Naštěstí se k nám teď hlásí noví lékaři, takže se s nimi budeme snažit domluvit. Také nás trápí nedostatek středního zdravotnického personálu, k dnešnímu dni nám chybí 19 sester.

Nepomáhá ani vzdělávací systém sester. Protože po sestrách se dnes vlastně chce, aby měly vysoké školy, takže to studium je dlouhé a menší část se do zdravotnictví opravdu vrací. Takže to je to, co tu situaci značně komplikuje.

Která oddělení nemocnice mají v současnosti personální problémy?

Situace se mění doslova každým dnem, i když si myslíme, že to máme na jednom oddělení vyřešené, tak někdo o nemocnici na druhém.

Čas od času také některé sestry odchází na mateřskou nebo na ní naopak pokračuje dál, takže to jsou problémy, se kterými se potýkáme. Nedávno se řešila chirurgie, teď má zase trochu problém interna.

Minulý rok vyjednávaly odbory, aby se srovnaly veškeré platy v nemocnici...

V rámci NPK. Tam je to nastavené přesně, jak říkáte – s odbory, takže kolektivní vyjednávání.

Letos bylo vyjednávání ohledně kolektivní smlouvy. Někaké navýšení platu tady bylo, v minulých letech pět procent pro sestry, letos se přidávalo pět procent. Takže ten nárůst byl, ne-

Zdenka Fenclová vede Litomyšlskou nemocnici již několik týdnů.

můžu říct, že ne. Samozřejmě, když se z vyššího platu přidá pět procent a z nižšího platu přidá pět procent, tak je to zase trošku jiné.

Takže ještě je prostor o zlepšení.

Určitě. Záleží samozřejmě na objemu finančních prostředků, které si můžeme dovolit rozdávat, nebo přidělovat.

Jaké máte možnosti sem lidi nalákat, kromě náborových akcí, obvolávání škol, inzerátů...

Třeba nabízíme ubytování, což může být pro ty dojíždějící zajímavé. Máme tady internát, kde nějaká místa jsou. A samozřejmě je nejlepší zaměstnat lidi z regionu. To by bylo asi to nejpodstatnější, nejdůležitější. Samozřejmě nabízíme příjemný kolektiv, ale ta práce náročná je. Pak záleží na každém, co má za představu, co od zdravotnictví očekává. Takže vždycky je to na diskuzi, kam by sestra ráda nastoupila, co my jí můžeme nabídnout.

Stále platí, že by se léčebna dlouhodobě nemocných měla z vily Klára na místní internu stěhovat na konci příštího roku?

Doufáme, že to takto dopadne. Na interně už probíhají rekonstrukční práce. Je tam nějaký přesun ambulancí, nespoisí to s tím, že by byla omezena péče, spíš se jenom změnilo uspořádání místností.

To teď možná přinese trošku zmatek mezi personál i pacienty na interně, ale bude to věc, která je krátkodobá v tom smyslu, že až nastane rekonstrukce ambulancí, tak se zase všechno přesune do bývalých kolejí. A pak bude následovat další část rekonstrukce, tak aby v ideálním případě příští rok ta Klára byla přestěhována do areálu nemocnice.

Připravujete v současné době další významné projekty?

Chystají se projekty z evropských peněz, rádi bychom nějakou investici získali. Nemocnice sice zvenku je oprave-

ná, ale přístroje stárnou a vzhledem k akreditacím některých oddělení je nutné, aby vybavení mělo určitou životnost.

Co byste z těch peněz koupili?

Konkrétně třeba rentgenové pracoviště bychom rádi vybavili novými přístroji. Byla by to investice v řádu milionů až desítek milionů. Například CT přístroj stojí 15 až 18 milionů, což bohužel nejsou peníze, které bychom mohli jen tak vytáhnout ze šuplíku.

Jak jste reagovala, když jste se dozvěděla o svém jmenování?

Tak ono to samozřejmě nešlo ze dne na den. Pan ředitel Vlach avizoval, že odstoupí z osobních důvodů, takže se hledal nástupce a vzhledem k tomu, že jsem ho předtím zastupovala, jsem byla oslovena, zda bych nepokračovala na této pozici. Po poměrně dlouhé úvaže jsem nakonec souhlasila.

Plánujete, že se budete ucházet o místo ředitelky, až bude výběrové řízení?

To je ještě daleko, to bude nejdříve za půl roku.

Chtěl bych se vás zeptat na spolupráci s litomyšlským nadačním fondem. Plánujete nějaké nové nákupy?

Plánuji schůzku s nadačním výborem, abych se s těmi lidmi seznámila, protože jsem nebyla členem tohoto výboru. Tím byl pan ředitel Vlach.

Samozřejmě mám představu o penězích neb o fungování fondu. Co by se z něj dalo pořídit bude předmětem diskuze.

Je něco, co byste chtěla vzkázat pacientům?

Aby nepodléhali zvěstem, které se občas dostanou mezi lidi, protože ne každá informace, která se dostane z nemocnice, je nutně pravdivá. Lidová tvořivost s tím udělá svoje. Je lepší se spíš ptát na těch správných místech, to znamená primářů, vrchních sester, jak ta situace vypadá a ne, že támhle paní sousedka říká, že teď už vůbec nefunguje nějaké oddělení. Většinou to není pravda a vyvolává to zbytečné vášně a paniku.

Nemocnice funguje tak, jak fungovala doposud, a pokud by se opravdu něco zásadního změnilo, tak samozřejmě budeme veřejnost včas informovat.

Ortopedické oddělení oslavilo kulatých 60 let

Ortopedické oddělení Litomyšlské nemocnice si v letošním roce připomíná kulatých 60 let od svého založení.

Při této příležitosti se konal ve dnech 5. – 6. května ortopedický kongres. Na ten se sjelo více než tři sta zástupců odborné veřejnosti.

Príspevky přednesli odborníci z tuzemska i ze zahraničí. Program byl rozdělen do speciálních bloků určených pro lékaře a sestry.

Litomyšlský ortopedický kongres byl tématicky zaměřen na osteoartrózu. Jde o závažnou a rozšířenou chorobu, která patří mezi základní ortopedická onemocnění.

„Její léčbou se zabývají všechna ortopedická pracoviště, naše nevyjímaje. Odborníci z řad lékařů, fyzioterapeutů a sester se podělili o své zkušenosti s operační léčbou a řešením stavů vedoucích k artróze kloubů,“ uvedl primář ortopedického oddělení Miroslav Vlach. Kongres v Litomyšli navazuje na tradici obdobných vzdělávacích akcí z minulých let.

POZVÁNKA

Den otevřených dveří s mottem
„PŘÁTELSKÁ NEMOCNICE“

Areál Litomyšlské nemocnice

23. 6. 2016

9.00 - 15.00 hod.

Vážení přátelé, zveme Vás na **den otevřených dveří**, kde uvidíte naši nemocnici i z jiné strany, než jste zvyklí jako pacienti. Proběhnou prohlídky vybraných oddělení a ukázky preventivních vyšetření. Přijďte s námi příjemně strávit část dne. Těšíme se na Vás.

Prohlídky vybraných oddělení

Program v parku

Den otevřených dveří se koná pod záštitou 1. náměstka hejtmána Pardubického kraje Romana Líňka a starosty města Litomyšl Radomila Kašpara

V případě nepříznivého počasí nebo z provozních důvodů změna programu vyhrazena.

Po necelém roce pořádá nemocnice v Litomyšli den otevřených dveří s mottem „Přátelská nemocnice“. Nemocnice bude ve čtvrtek 23. června zpřístupněna svým návštěvníkům, kteří budou chtít vidět, jak vypadají některá nemocniční oddělení nebo by se rádi dozvěděli něco navíc na ukázkách preventivních vyšetření. Prohlídky vybraných oddělení, přesnější lékárny a zázemí, ortopedie, gynekologie a hematologicko-transfuzního, budou veřejnosti k dispozici od devíti do tří odpoledne.

Pro účastníky dne otevřených dveří je připraven i bohatý program v nemocničním parku, který bude probíhat také od devíti až do patnácti hodin odpoledne. Půjde například o měření krevního tlaku, samovyšetření prsu, kontrolu znamének, hygienu rukou, do jedenácti budou vyšetřovat hladinu glykémie.

Pro návštěvníky je připravena i ukázka operačních nástrojů nebo prezentace kloubních náhrad. Nemocnice byla pro své „nepacienty“ naposledy otevřena 24. září loňského roku.

Celá akce se koná pod záštitou 1. náměstka hejtmána Pardubického kraje Romana Líňka a starosty města Litomyšl Radomila Kašpara.

Hygienou rukou se chráníme navzájem

Správnou hygienou rukou se chráníme navzájem, je to základní předpoklad pro bezpečné vykonávání zdravotnické péče, ale také pro každodenní život. Každoročně na tuto problematiku upozorňuje iniciativa Světové zdravotnické organizace – 5. května vyhláší Den hygieny rukou.

Čistota půl zdraví. Otrápané klíše, které každý od útlého dětství slyšel nespočetněkrát. A leckdo nad ním mávne rukou jako nad naprostou samozřejmostí či banalitou. Má však svůj pravdivý základ a velkou důležitost. Zejména ve vztahu k čistým rukám.

„Správná hygiena rukou je základním předpokladem pro bezpečné vykonávané zdravotnické úkony napříč celou nemocnicí,“ připomněl Milan Bořek, ústavní epidemiolog Nemocnice Pardubického kraje. „Je to velice důležitá oblast. Vždyť i ministerstvo zdravotnictví jako jeden z bezpečnostních cílů zmiňuje právě hygienu rukou a klade na ni velký důraz. Ve všech nemocnicích je tato problematika brána se vší vážností.“

Správná hygiena rukou je důležitou obranou proti šíření infekčních onemocnění. Každoročně na toto téma upozorňuje iniciativa Světové zdravotnické organizace, která na 5. května vyhláší Den hygieny rukou. Tradičně se k ní přidávají i všechny nemocnice v Pardubickém kraji. Pro veřejnost, ale i pro zdravotníky připravují praktickou instruktáž správného mytí a dezinfekce rukou.

„V posledních letech jsme výrazně zvýšili naše úsilí v této oblasti a výsledky jsou znát. V hygieně rukou nastal velký pokrok. Jak mezi zdravotníky, tak i mezi veřejností. Ale samozřejmě pořád je co zlepšovat,“ řekl ústavní epidemiolog Bořek.

Nemocnice Pardubického kraje na hygienu rukou velmi dbá. Každý nový zaměstnanec absolvuje vstupní školení a následně prochází pravidelnou edukací a kontrolou, kterou provádí specializovaná sestra.

Je to naprostá nutnost. S nemocničním prostředím jsou úzce spjaty nosokomiální (nemocniční) nákazy, které se nikdy nepodaří zcela vymýtit. Je potřeba alespoň snižovat riziko jejich šíření a chránit pacienty i zdravotníky.

„Jde zejména o přenos kontaktních nemocničních nákaz, které se z 60 až 80 procent přenášejí prostřednictvím rukou,“ upozornil Bořek. „Ohroženy jsou zejména chirurgické obory, kde se provádějí zákroky narušující integritu kůže, jednotky intenzivní péče nebo ARO. Ale samozřejmě na hygienu rukou je nutné dbát i na dalších odděle-

V rámci Dne hygieny rukou se řada návštěvníků a zdravotníků přesvědčila, že mytí rukou a použití dezinfekčního prostředku je pouze jednou stranou mince, nutná je i správná technika k docílení patřičného účinku.

ních, protože i na nich se tato onemocnění vyskytují.“ Správné mytí rukou a správné používání dezinfekčních

prostředků. To jsou „zbraně“, jimiž zdravotníci chrání sami sebe a ochraňují i své pacienty. „Zpočátku někteří

necháпали, proč by si měli tak aktivně mýt a dezinfikovat ruce. Po čase však nastal významný posun. Je to znát třeba na zvýšené spotřebě dezinfekčních prostředků na ruce,“ řekl Bořek a dodal: „Klesá výskyt MRSA, tedy multi-rezistentního kmene zlatého stafylokoky. Je to jedna z bakterií, která se nejvíce přenáší rukama a je vysoce odolná proti antibiotikům.“

Napříč všemi pracovišti Nemocnice Pardubického kraje jsou rozmístěny stojany s dezinfekcí. Jsou dostupné nejen pro zdravotníky, ale i pro veřejnost. Plní i vzdělávací funkci, neboť jsou doplněny letáky s informací o hygieně rukou. „Návštěvníci si na ně už zvykli a používají je při příchodu a hlavně při odchodu, což je pozitivní. Nenosí si tak domů zárodky bakterií,“ řekl Bořek.

Mytí rukou a použití dezinfekčního prostředku je však pouze jedna strana mince. Je nutné použít i správnou techniku umytí a rozetření dezinfekce, aby bylo docíleno patřičného účinku.

Při instruktážích v rámci Dne hygieny rukou se o tom přesvědčuje celá řada návštěvníků i zdravotníků. Přestože si jsou jisti správným postupem a čistotou svých rukou, kontrola pod ultravioletovou lampou v takzvaném black boxu je vyvede z omylu.

„Správnou techniku musí mít každý zdravotník zažitou. Nelze si myslet, že rychlé opláchnutí pod vodou nám zajistí čisté ruce. Je potřeba si je důkladně umýt za použití mýdla a správné techniky mytí. A dezinfekční prostředek je nutné důkladně rozetřít po celé dlaně, mezi prsty i na hřbetu ruky,“ upozornil epidemiolog Bořek.

A jak by měli lidé postupovat doma? Samozřejmě už není nutné být tak striktní jako v nemocničním prostředí.

„Pokud není v rodině přítomen někdo s infekčním onemocněním, plně stačí důkladné umytí rukou mýdlem a vodou. A to vždy, jak nás to učili už ve škole. Tedy před jídlem, po použití sociálního zařízení, po návratu domů a podobně,“ řekl Bořek a dodal: „Dezinfekci využijeme tam, kde nemáme možnost mytí rukou. Zejména při cestování a při používání veřejných dopravních prostředků je výhodné mít u sebe kapsní balení dezinfekce na ruce.“